

Kuva: <http://www.kinnula.fi>

MUHOLAN KYLÄ JA FINGERBORGIN MÄKITUPALAIS-ASUTUS

Opetuskäyttö

”Fingerborgin kaupunki”- käsityöläisten ja maatyöläisten mäkitupalaiskylä.

Kuvaus

Muholan kylä sijaitsee noin 10 kilometriä kirkonkylästä kaakkoon. Se on Kinnulan suurin kylä. Muholaan oli sijoittunut poikkeuksellisen paljon mäkitupalaisia ja torppareita, joista on yhä nähtävissä merkkejä nk. Fingerborgin kaupungissa. Sympaattinen mäkitupalaisalue on maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö, ja sillä on sosiaalhistorillista merkitystä.

Muholan kyläkeskuksen läheisyyteen on 1900-luvun alkupuolella rakentunut pientilallisten, käsityöläisten ja vähävaraisten asuinalue. Pienikokoiset mökit ovat paikallistien varressa. Niihin kuuluvat Kanttilan, Kuuselan, Mutkan, Toivolan, Kankaanpään, Vappulan sekä uusitut Verttilän ja Perälän mökit. Viisi jäljellä olevaa rakennusta on maalattu puna- ja keltamullalla.

Saarenkylän ja Muholan seutu oli jo esihistoriallisella ajalla sekä eräkaudella osa merkittävää kulkureittiä. Alueella on aikanaan käyty Nuijasodan nk. Rautalammin kapinan taistelut. Muholan kautta kulki Pohjanmaan ratsutie 1700-luvulta lähtien. Pihtiputaan ja Kivijärven välinen tieosuus rakennettiin vanhaa talvitien linjausta seuraten vuosina 1896-1899. Tämä mustalaistieksi kutsuttu tie ylitti Kivijärven Saarensalmen kohdalta. Ylitiskohtaan rakennettiin lossi, joka toimi vuosina 1899-1986, minkä jälkeen ryhdyttiin rakentamaan Saarensalmen siltaa. Se valmistui vuonna 1987.

Saarenkylä sijaitsee nimensä mukaisesti saarella Kivijärven Kotkatselän edustalla. Siellä yhdistyvät rantapelloista aukeavat vesistömaisemat ja elinvoimainen kasvava kyläyhteisö. Saarenkylällä on kaunis Karjasalmen silta, joka on rakennettu luonnonkivestä lohkomalla, todennäköisesti 1900-luvun alkupuolella.

Opasteet ja palvelut

Muholaan ja Saarenkylään kulku käy pitkin tietä numero 58, joka haarautuu ns. mustalaistieksi Saarenkylän kohdalla.

Lähteet

<http://www.ymparisto.fi>> Keski-Suomi> Maankäyttö ja rakentaminen> Rakennettu kulttuuriympäristö> Kinnula
<http://www.kinnula.fi>> Kylät> Muholan kylä
 Kulttuurimatkaileijan opas

